

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Die Handschriften der Badischen Landesbibliothek in Karlsruhe

Die Reichenauer Handschriften - Die Pergamenthandschriften

Badische Landesbibliothek

Wiesbaden, 1970

Aug. perg. 202

[urn:nbn:de:bsz:31-8357](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-8357)

Im *Catalog Becker* 8 (823—838) S. 17 n. 24: 'S. Hieronymi in Ezechielem posterior pars vol. I'. Vgl. *Catalog Becker* 15 S. 32 n. 13—17: '[Hier.] In Ezechielem V'. *Becker* 33 S. 74 n. 29: '(Hier.) in Ezechiel lib. VI'.

Holzdeckel mit grauem Leder bezogen; zwei Lederspangen.

+ **CCII.** 152 f. (1 c.) 263 × 158, s. IX. Zwei Codices zusammen gebunden.

I. f. 1—86 (1 c., f. 1—28 zu 20 l., 29—86 zu 24 l.).

f. 1—8 = 1 Quaternio; 9. 10. 11. x. 12 | x. 13. 14. 15. 16;

17. 18. 19 | x. 20. 21; 22. 23. 24. 25 | 26. 27. x. 28; 29—44 = 2 Qua-

ternionen; 45. 46. 47. 48. 49. x | 50. x. 51. 52. 53. x;

x. 54. 55. 56 | 57. 58. 59. 60; 61. 62. 63. 64 | 65. 66. x. 67;

x. 68. x. | 69. x. 70; 71. 72. 73. 74. x | 75. x. 76. 77. 78; 79—86 =

1 Quaternio.

Hieronymus.

1' Aliqua. exceptio de tractatu beati Hieronimi super libro Aecclesiastico: (mit *Randbemerkungen von dunklerer Hand*, z. B. f. 35' (zu *Hieron. t. III c. 454 A*: *Nostris temporis episcopi excipiantur rari. ad hoc sunt potentes ut faciant mala bene autem facere nesciunt.*).

Tribus nominibus uocatum fuisse Salomonem ... (3) ... intereant Haec de praefatione.; Nunc ista de tractatu Uanitas uanitatum dixit Aecclesiastes uanitas uanitatum. et omnia uanitas. Possumus hunc mundum ... (27') ... sibi placentem arguit; = *Hieron. comm. in Eccles., opp. t. III c. 383 A—435 A*, 7.

* * * *Lücke*

28 uel hoc ostendit; ... (53') ... ita in eis diuinum = c. 436 C, 26—493 D.

* * * *Lücke*.

54 atque meditatio. labor carnis est ... siue mali quid gesserit siue boni y. = c. 496 B—497 A 4.

Septies iustus cadit in die et resurget. aut enim per ignorantiam. aut per obliuionem. aut per cogitacionem. aut per sermonem. aut per subreptionem. aut per necessitatem. aut per fragilitatem carnis singulis diebus uel inuiti uel uolentes (54') frequenter offendimus.

Germanus: Satis congrue his comparationibus disputatio tua. inclusionum nostrarum manifestauit errores; ... nisi eum qui ipsas morborum origines ante predixerit.

Abraham: omnium uitiorum unus fons atque principium est ... (56') ... ecce enim uenit inquit princeps mundi huius et in me non habet quicquam;

Antonius: nobiles relictis parentibus. ab Aegypto oriundus ... (65') ... et nemo Interim usque ad diem hanc praeter eos ubi sit conditus nouit. Finit. = *Athanasii vita Antonii M. (kürzere Faßung)* = *BHL 609. ASS 17. ian. II p. 121 col. 2—140 col. 2. Migne LXXIII c. 127 A—167 D.*

Testimonia de libello beati Ieronimi. ad Eustochiam. uirginem. de seruanda. uirginitate. Stadium est haec uita mortalibus ... (66') ... pos te in odorem ungentorum tuorum currimus aus *Hieron. epist. 22, 3—7 t. I c. 89 D—93 C.*

* * * Lücke.

67 eruebat Platus sumebatur in manibus, ... (67') ... de utero matris mee nudus redeam = 30 c. 115 A—31 c. 117 A.

* * * Lücke.

68 aeclesiastice traditioni satis faciant ... (68') ... coronatus est. = 35 c. 120 D—39 c. 124 A.

* * * Lücke.

Gregorius M.

69 In nomine domini incipit expositio Cantici canticorum. a capite de exceda. releuata. domni Gregorii. papae urbis Romae. libri duo

Postquam a paradisi gaudiis expulsum est genus humanam ... (69') ... in exterioras tenebras = *Greg. M. proem. 1—4. opp. ed. Paris. 1705 t. III 2 c. 397 A—398 B.*

* * * Lücke.

70 fecunditatem prolis ecclesiastice expressit ... (70') ... sapientiam meam et prudentiam meam | ·d· = *proem. 7—9, c. 400 C—401 C.*

* * * Lücke im Text.

71 quereret dixit. Quae preparauit deus ... (75') ... similem te attendi; *Explicit sermo secundus de exceda. = cap. 1, 17—30, c. 409 A—414 A.*

Incip̄ de concordia testimoniorum sancti Gregorii pape urbis Romeae

Paulus seruus Ihesu Xpisti in sancto euangelio secundum Iohannem; Non dicam uos seruos sed amicos; Interrogatio. Quid est quod magister Xpistus ... (86) ... et aliis. agentibus ueram penitentiam ante acta non inputarentur explicit liber. = opp. t. III 2 c. 561A—578D.

Vgl. Catalog von 822 Becker 6 S. 6 n. 72 (De opusculis b. Hieronymi) 'in ecclesiasten commentar. lib. I' oder Catalog von 823—838 (Becker 8 S. 16 n. 35): 'Hieronymi in ecclesiasten explanatio'? und Catalog Becker 15 S. 32 n. 18—19: 'In ecclesiasten. II.' Vgl. cod. CCXLV.

f. 2 .liber monasterii Augie maioris.

20^v. 21^r unten Gebete von derselben Hand, aber stark abgekürzt: Ad noctur̄ ā Benedicta tu ... (21) ... adiuuab e. d. Oratio Concede

86' + Hely + hely + hely + domine mi inploro te | ut regnes me diligam te instrue me

probacio | probacio penne | a|abcd

II. f. 87—152 (1 c., 25 l.; f. 100—152 zu 24 l.), s. IX in.

87—94 = 1 Quaternio; 95—98 = 1 Binio; 99—108 = 1 Quinio;

109. 110. 111. 112. 113 | 114. 115. 116. 117. x;

118. 119. 120. x. 121 | 122. 123. 124. 125. 126; 127—132 = 1 Ternio;

133—148 = 2 Quaternionen; 149—152 = 1 Binio.

f. 87 von Reginberts († 846) Hand Incipiunt capitula libelli huius passion̄.

.I. Cap̄ Passio sancti Christophori. quod est VIII k̄l̄ auḡ

.II. Passio sancti Clementis pap̄. quod est VIII k̄ dec̄

III Passio sancti Ciriaci diāc. quod euenit [t VI. id̄. auḡ]

III Commemoratio de miraculis sancti Genesii mar̄.

V. Pās sanctorum Viti. Modesti. et Crescentię. quod est XVII k̄ iul̄.

VI Conuersatio sanctę Iustine uirginis cum ceteris sanctis

VII Uita et pās sancti Leudegarii episcopi quod euenit. VI. n̄o octob

VIII Inuentio corporis sancti Stephani protomartyris

VIII Passio sanctę Pelagię uirginis quod est VII k̄l̄ nouemb.

X Conuersatio et penitentia alię sanctę Pelagiae

1 Zeile Zwischenraum, dann In nomine dei patris et filii et spiritus sancti. Δ et ω. | Hunc libellum ego Reginbertus scriptor. seruorum | dei seruus. Cum permissu et uoluntate seruorum | ad serui-

tium dei et sancte Marię. Ceterorumque sanctorum | quibus in Auua seruitur. meo studio ac labore con|feci. Eumque usibus fratrum inibi deo famulan|tium aptari et conseruari depono. Perque deum | optestor. ut nulli a quoquam extra monas|terium donetur aut prestetur. Nisi qui ibi | fidem et pignus dederit. donec eum sanum | et saluum suo loco restituat.

87' Incipit passio sancti Xpistofori quod est UIII k̄l̄ aūḡ

Tempore illo regnante Dagno In ciuitate Samaen^a (*am l. Rande a* | *saginion.*). homo uenit de insula genus Canineorum ... (92') ... quisque blasphemauerit deum Cristianorum gladio puniatur; et hæc orationem constituit sanctus Cristoforus et dixit; Deus omnipotens bonam mercedem redde scribentibus et legentibus passionem meam;

Martirizatus est autem sanctus Cristoforus sub dię. UIII. k̄l̄ agustas = BHL 1766. ASS. 25. iul. VI p. 146—149.

93 Incipit passio sancti Clementis episcopi; (VIII. k̄. aūḡ^{de(2)} *ausradiert*)

Tertius Romane eclesię prefuit episcopus Clemens disciplinam Petri secutus ... (98) ... Et fiunt ibi multa beneficia diuinis orationibus eius ... Et est ibi pax domini ... in unitate spiritus sancti; Martyrizatus est autem uenerabilis Clemens episcopus urbis Rome in ciuitate Cersone prouintię. VIII. k̄. dē; Regnante domino nostro Ihesu Xpisto cui est honor. laus et gloria in secula seculorum amen. Explicit passio sancti Clē urbis Rome. Deo gratias amen = BHL 1848. Mombritius I 193—195. J. B. Cotelerii patres apostolici. Amstelæd. ²(1724) uol. I p. 808—814. Patris apostolici rec. Funk ²II p. 29—45.

100 Passio sancti Ciriaci diaconi. quod (est. v̄i idus aūḡ. *auf Rasur*)

Tempore illo quo Maximianus Augustus rediens de partibus Africę ... (108) ... Sanctorum uero corpora sunt sepulta hoc est Cyriaci, Largi. et Smaragdi Crescentiani. Memmię atque Iulianę. uia Ostensi miliario ab urbe Roma plus minus octobo in gloriam et laudem dei patris qui uiuit una cum filio unico domino nostro Ihesu Xpisto et spiritu sancto in secula seculorum Amen = BHL 2056. 5235. Mombritius II 92—94^v. ASS 16. ian. II p. 5—9.

[109 s. XI/XII Anno ab incarnatione domini. Octingentesimo. Cum rex Karolus ... in uia demorati fuisse. *aus Regino, ed. A. Holder bei W. Wattenbach, Zeitschrift f. d. Gesch. des Oberrheins XXIV (1872) S. 3—4, 6.*]

109' Commemoratio brevis de miraculis sancti Genesisii martyris Xpisti.

[s. XI/XII Argumentum quo tempore fundata sit Skynensis ecclesia. Denotabi^a per kronicam (*des Regino*). Anno dominice incarnationis DCCCVI. Karolus imperator . . . Ludewicus filius eius imperialia scepra suscepit. (*aus Regino a. 806—813*). Iste genuit tres filios. Lotharium. Lodewicum. Karolum. *ed. A. Holder bei W. Wattenbach S. 4.*]

110 Tempore quo Carolus rex inclitus. miro sub regimine Galliam rexit . . . (122) . . . ibidem iugiter tradidit permanendam. = *Miracula s. Genesisii*, BHL 3314, *ed. A. Holder bei W. Wattenbach S. 8—21 und im Auszuge bei G. Waitz, MG. SS. XV p. 169—172. Monumenti di Storia patria delle provincie Modenesi. Serie delle Cronache [agiografie, ecc.] t. XIV, fasc. 2 (Modena 1891) p. 310—317. Im Sanct Galler Catalog s. IX bei Weidmann S. 385 erwähnt als Commemoratio de miraculis S. Genesisii. = Becker 22 S. 49 n. 280.*

Über den Verfaßer siehe Joh. Egonis Liber de Viris Illustr. Augiæ Divitis cap. X (a. 1630), in: B. Pezii Thesaurus anecdotorum novissimus t. I (1721) par. 3 col. 656 B—D: 'De quodam Anonymo. CUM veteres Monachi latere magis, & parvi fieri optârint, quàm apud homines in pretio esse, & laudibus extolli, ne videlicet, quam multis nacti essent sudoribus, cordis humilitatem, & suimet despicientiam uno statim momento amitterent, & non sine magno ludibrio in evanidum abire permetterent, evenit; ut non nulli tractatus, quos dictavère, absque sui auctoris nomine ad nos usque pervenerint. Hos inter numerari jure potest auctor ille Anonymus, quo de mihi sermo est, qui stilo succincto & valde aperto Translationem quarundam S. Genesisii Martyris Hierosolymitani Reliquiarum in Schinensi Ecclesia positarum, & historiam nonnullorum miraculorum, quæ iis temporibus ibidem evenère, conscripsit. Cùm verò in Prologo ille auctor affirmet, se jussu Erlebaldi sui Abbatis illud opusculum edidisse, existimo fortè Wettinum vel Tattonem, aut certè Regimbertum id fecisse, quos omnes constat sub Erlebaldo floruisse. Nihilominus tamen certi nihil definierim; cùm neminem fugiat, plures tum in Augia Monachos doctissimos effulsisse. Vixit Auctor ille, quisquis fuerit, circa annum Domini 830. sub Erlebaldo Augiensi.'

[s. XII/XIII § Octingentesimo Xpisti natalis ab anno.

Ecclesie primo Shinensis cepit origo. *ed. Holder bei Wattenbach S. 3, bei Waitz p. 169.*

115 s. XI/XII am Rande aus Herimannus Contractus a. 781. 786:

Anno dominice incarnationis septingentesimo. Octuagesimo I. dec///
Egino ... sancti Dyonisii cenobium. ed. Holder bei Wattenbach S. 4—5.

118' In Shynensi ecclesia ... Sex successorum numerus uix mansit
eorum. ed. Holder bei Wattenbach S. 3. Waitz MG. SS. XV p. 169.
Monumenti p. 310.]

123' Passio sanctorum martyrum Viti Modesti atque Crescen-
tiae quod est XVII kl iul

124 Temporibus itaque Dioclitiani imperato|toris et Maximiani.e
quibus superior in oriente alius in occidente affligi ecclesias. uastari
interficique Xpistianos. insatiabili feritate insistunt. Erat ex prouintia
Licia nobili ortus prosapia puerulus quidam Vitus nomine ... (131) ...
passi sunt autem XVII. kl iulias. Regnante domino nostro Ihesu Xpisto.
qui cum p eterno patre et spiritu sancto uiuit et regnat per infinita
saecula saeculorum amen. Vgl. ASS 16. iun. II p. 1020—1026.

Conuersatio Iustinae et Cypriani.

131' Incipit conuersacio sancte Iustine //////////////// inlustrationem
domini et saluatoris nostri Ihesu Xpisti de caelo facta et completis
uerbis prophetarum. omnisque mundus qui ... (137) ... Multos uero
inluminabat Cyprianus per uerbum dei et conuertebat ab (h)omni herese
et augebat gregem Xpisti cum quo deo patre gloria una cum sancto
et uiuificante spiritu nunc et semper et in secula seculorum amen; =
BHL 2047. ASS 26. sept. VII p. 217—219.

Vrsini uita s. Leudegarii.

Incipit prefacio. | Domino meo sanctoque pontifice. Ausoaldo prae-
solę Pectauensæ; Ursinus peccator iussionibus optemperans uestre parue
beatissime. papa ... (137') ... audiendum miracula; Incipit uita et
passio sancti ac beatissimi Leudegarii episco^p(b)i

Igitur beatissimus Leudegarius. ex progenie excelsa Franc^horum ...
(145') ... et dimidio. humatum fuisse dicitur; = BHL 4851. ASS
2. oct. I p. 485B—490C (unser Cod. 'Ms. nostrum apographum Divit-
augiense' ist mit benützt).

His itaque diebus. sacerdos quidam ... (152) ... cui est honor et
uirtus et imperium in secula seculorum amen = ASS. 2. oct. Ip. 478E—
481E. Vgl. F. Molter, Archiv f. ält. d. Geschichtkunde II (1820) S. 392.

Darunter von 2. Hand Explicit passio. sancti Leudegarii επικωπι
Es fehlen die Stücke VIII—X.

87 .Liber Augie maioris.

Schild Expositio In ecclesia(s)ten | Excerpta a Ieronimo | Excerpta

eiusdem ad Eustochium | *Expositio In Cantica canticorum* Gregory | *Concordia testimony* Gregory | *Passiones sanctorum scilicet* | *Xpistofori* | *Clementis episcopi*. | *Genesii martiris* | *Leodigary Alte Signatur* 4 | ¶

In *Reginberts Catalog Becker* 10 S. 21 n. 13: 'In tertio decimo libello continentur vitæ et passiones sanctorum Christophori, Clementis, Cyriaci, Largi, Smaragdi, Crescentiani, Memmiæ, Iulianæ, de miraculis Genesii, Modesti, Viti, Crescentiæ, conversio Fustinae (lies mit Ziegelbauer Iustinae), Leodearii, inventio corporis S. Stephani?'

Holzdeckel mit grauem Leder überzogen. Von 2 Lederschließen (mit Metall beschlagen) die obere ab.

+

CCIII. 187 f. (1 c., 21 l.) 254 × 189, s. IX.

f. 1. x. 2. 3. 4 | 5. 6. 7. 8. x; 9—88 = 10 Quaternionen (ver-

bunden; nach f. 57 müssen die beiden Quaternionen 65—80 folgen); 89—100 = 2 Ternionen; 101—180 = 10 Quaternionen;

181.182.183.184 | 185.186.187. x.

Pauli Diaconi *Expositio in Regulam s. Benedicti ab Hildemaro tradita*; vgl. L. Traube, in *Abhandl. der hist. Classe d. k. bayer. Akad. d. Wiss.* XXI. Münch. (1898) S. 643—644. 715—717; s. cod. CLXXIX.

f. 2 [Expositio regule sancti Benedicti Et dominice oracionis *Hand des XV. Jahrh.*].

Tres enim sunt ecclesiasticae disciplinae. Prima fisica ... (183, l. 10) Si autem ille tibi mali fecit et non tu illi. non debes tu illi ueniam petere sed dimittere de toto corde gedruckt: *Vita et Regula SS. P. Benedicti una cum Expositione Regulae III von R. Mittermüller (Ratisbonae 1880) p. 3, Z. 10 v. u.—cap. 13 p. 299, 5. Nun abweichend weiter secundum illud preceptum. dimittite et dimittetur uobis. Sed tamen beatus Hieronimus dicit ut tu etiam qui lesus es debeas petere ueniam te lædenti. Sed quia in hoc capitulo dicenda oratio dominica. ideo scribenda esse in hoc loco eius expositionem aptum duxi sicut noster magister tradidit. Sic enim coepit. Solent enim predicatorum aliquam laudem uel reconciliationem in sua oratione preferre ut facilius exaudiantur. Verbi gratia ueluti cum dicimus regi. pie rex. bone rex. Ita et dominus in fronte huius orationis fecisse uidetur. Ait enim. Sic orabitur.*

Pater noster Ecce pater (183') nomen est dignitatis. Sed tamen